

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 22, lipiec 2025 11:01

Anna Dąbrowska

Odslony: 1153

Samorządy po raz kolejny apelują: wysokość kwoty na oświatę jest zbyt niska w stosunku do potrzeb.

W poniedziałek, 14 lipca, odbyło się dodatkowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, dedykowane projektowi *rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2026*.

W stosunku do obecnie obowiązującego rozporządzenia, w projekcie przewidziano m.in. zmiany dotyczące: wartości wskaźników zwiększających i zmniejszających w zakresie liczby uczniów szkół; modyfikacji finansowania uczniów z autyzmem i z niepełnosprawnością sprzężoną w zakresie oddziałów integracyjnych (finansowanie na podstawie liczby godzin wsparcia); sposobu uwzględniania danych średniorocznych w zakresie części wag, czyli mnożników, dzięki którym kwota na jednego ucznia zmienia się w zależności od typu i specyfiki szkoły, placówki czy potrzeb ucznia; aktualizacji zawodów w wagach dotyczących szkół prowadzących kształcenie zawodowe; aktualizacji sposobu liczenia słuchaczy Branżowych Centrów Umiejętności; wartości wskaźników zwiększających liczbę uczniów niepełnosprawnych; doprecyzowania opisu wagi na pomoc psychologiczno-pedagogiczną na dzieci w wychowaniu przedszkolnym; finansowania uczniów oddziałów o profilu mundurowym; uwzględnienia dodatkowego finansowania z tytułu ujednolicenia pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu; finansowania rozszerzenia uprawnień nauczycieli w zakresie nagrody jubileuszowej; zwiększenia W_r – wskaźnika wydatków rzeczowych oraz finansowania uczniów w tzw. edukacji domowej.

Podczas spotkania przedstawiciele resortu omówili uwagi do projektu, przekazane przez korporacje samorządowe. Najwięcej zastrzeżeń zgłosił **Związek Powiatów Polskich**. Korzystając z okazji, Organizacja stanowczo podkreśliła, że globalna wysokość kwoty potrzeb oświatowych jest nieadekwatna do zakresu realizowanych zadań oświatowych i rosnących kosztów, a każda z wag algorytmu jest niedoszacowana i wymaga zwiększenia.

– Ja sobie doskonale zdaje sprawę z tego, że my w tym rozporządzeniu nie opiniujemy wysokości kwoty potrzeb oświatowych – mówiła mec. Bernadeta Skóbel. – Natomiast prawda jest taka, że nie mamy kiedy wydać opinii do tej wysokości, dlatego że nie dostajemy żadnego projektu aktu prawnego, gdzie mielibyśmy możliwość wypowiedzenia się o wysokości kwoty, którą dzielimy.

ZPP zwrócił uwagę również na szereg innych kwestii.

Organizacja postulowała m.in. wskazanie szczegółowego uzasadnienia i wyliczenia do wprowadzenia wskaźników zmniejszających i zwiększających dla poszczególnych typów szkół. W odpowiedzi przedstawicielka strony rządowej wskazała, że wskaźniki zostały opracowane na podstawie oszacowanej zmiany liczby uczniów.

– Wskaźniki liczone są na podstawie prognozy liczby uczniów w latach szkolnych 2025/2026 i 2026/2027. Na podstawie tych prognoz liczy się tzw. średnioroczną liczbę uczniów. Na podstawie różnicy między danymi średniorocznymi za rok 2026 i danymi wg stanu na 15 czerwca projektowane są wskaźniki dotyczące zmiany liczby uczniów – tłumaczyła.

Inna uwaga dotyczyła niewystarczających środków na kształcenie specjalne. Przedstawicielka resortu wyjaśniła, że ich ewentualne zwiększenie musiałoby się odbyć kosztem zmniejszenia finansowania innych zadań oświatowych.

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 22, lipiec 2025 11:01

Anna Dąbrowska

Odłony: 1153

W kontekście urlopu dla poratowania zdrowia, ZPP postulował zwiększenie kwoty wysokości potrzeb oświatowych i dodanie do zakresu zadań objętych wsparciem w ramach kwoty potrzeb oświatowych nowej wagi, naliczanej w sposób średnioroczny, tj. w zależności od liczby nauczycieli przebywających na tym urlopie i okresu faktycznego objęcia ich nim w danym roku budżetowym. W opinii Ministerstwa propozycja nie mogła zostać uwzględniona.

– Urlopy dla poratowania zdrowia nie są nowym zadaniem oświatowym, ani nie nastąpiła zmiana zakresu zadań oświatowych w tym obszarze. Należy też zauważyć, że we wrześniu 2024 roku liczba etatów nauczycieli na urlopie dla poratowania zdrowia spadła z 16 000 na 13 000 i obecnie otrzymuje się na zbliżonym poziomie – uzasadniała przedstawicielka resortu.

ZPP postulował także m.in. zwiększenie kwoty potrzeb oświatowych i zwiększenie wartości wag P21-P24, dotyczących kształcenia zawodowego. Jak zauważa Związek, dotychczasowe wartości nie zabezpieczają środków na kształcenie w szkołach branżowych i technikach, w szczególności w zawodach wymagających kształcenia w mniejszych grupach. Subwencja naliczana tymi wagami jest niedoszacowana, zaś projektowane wartości wag nie będą w stanie zabezpieczyć finansowania realizacji tych zadań na dotychczasowym poziomie.

– Nie możemy w tej chwili tej uwagi uwzględnić – oceniła przedstawicielka Ministerstwa. – To znaczy, uwaga częściowo jest uwzględniona, bo wagi uległy zwiększeniu w wyniku zmian związanych z obniżeniem pensum dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu. Natomiast większe zwiększenie musiałoby się odbywać kosztem zmniejszenia finansowania innych zadań oświatowych.

Zwiększeniu nie ulegnie również waga P45, dotycząca nauczania indywidualnego.

– Taka zmiana spowodowałaby skutek finansowy i takich środków nie mamy zabezpieczonych w łącznej kwocie potrzeb oświatowych; więc musiałaby się odbyć kosztem innych zadań oświatowych – uzasadniało Ministerstwo.

ZPP podtrzymał swoje uwagi. **Bernadeta Skóbel** zwróciła się również z prośbą o to, by resort w uzasadnieniu do projektu szczegółowo wyjaśnił, dlaczego standard A, czyli kwota, jaką dostaje samorząd na jednego ucznia, jest niższy, niż było to planowane.

– Państwo nie skorygowaliście w żadnym zapisie informacji o tym, że kwota potrzeb oświatowych naliczona na rok 2025 faktycznie będzie niższa, niż państwo przewidywali to w projekcie rozporządzenia, które opiniowaliśmy w zeszłym roku. Więc bardzo proszę o to, żeby jednak uzasadnienie do projektu rozporządzenia sporządzać rzetelnie. Jednostki samorządu terytorialnego nie wiedzą, dlaczego ta wysokość standardu A zostanie zmniejszona – mówiła.

Zwróciła się również z prośbą, by Ministerstwo jednak zastanowiło się nad wprowadzeniem w przyszłości wagi dotyczącej urlopu dla poratowania zdrowia.

– Nawet bez zwiększenia wysokości środków samo wprowadzenie wagi już miałoby wartość ekonomiczną dla jednostek samorządu terytorialnego, bo ograniczałoby transfer środków do sektora niepublicznego. Ja rozumiem, że państwo ewentualnie tej uwagi nie możecie uwzględnić teraz. Natomiast prośba o to, żeby się zastanowić nad tym, czy takiej wagi w przyszłości nie wprowadzić. Żeby zobrazować sytuację, my tę uwagę dostaliśmy od jednostki samorządu terytorialnego, która wskazała, że ma obecnie 100

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 22, lipiec 2025 11:01

Anna Dąbrowska

Odslony: 1153

nauczycieli na urlopie dla poratowania zdrowia.

Resort przystał na propozycję, by za kilka miesięcy podjąć dyskusję nad rozwiązaniami przedstawionymi przez korporacje samorządowe, które w projektowanym rozporządzeniu nie mogły zostać uwzględnione.

W toku dyskusji **Marek Wójcik** ze Związku Miast Polskich zwrócił się z postulatem dokonania wzrostu standardu A.

– Moim zdaniem powinien wzrosnąć czterokrotnie, czyli nie żadne 40 zł, a co najmniej 160; tylko i wyłącznie na wdrażanie nowych przepisów dotyczących zmiany w Karcie Nauczyciela – mówił.

Zaapelował także o zmiany finansowania uczniów w tzw. edukacji domowej.

Od 2023 r. szkoły otrzymują 0,8 bazowej stawki na pierwszych 200 uczniów w edukacji domowej. Po przekroczeniu tej liczby, szkoły, w których mniej niż 30 proc. uczniów uczy się stacjonarnie, dostają na każdego z nich 0,2 kwoty bazowej, zaś te, w których co najmniej 30 proc. uczniów realizuje naukę w trybie stacjonarnym – 0,4.

W projekcie rozporządzenia proponuje się zmianę dotychczasowego limitu 200 uczniów, powyżej którego zmieniała się wysokość finansowania dla uczniów w edukacji domowej, na limit wynoszący 96 uczniów. W związku z tym wyższe wsparcie finansowe, według wskaźnika 0,8, miałyby dotyczyć jedynie liczby uczniów do poziomu 96, co odpowiada maksymalnej liczbie uczniów w typowej małej szkole.

Marek Wójcik, apelując do przedstawicieli korporacji samorządowych o poparcie, zaproponował dalej idącą zmianę – obniżenie obowiązujących dotychczas mnożników z 0,8 na 0,6, i z 0,4 na 0,3.

– Uważam, że ona ekonomicznie i tak pozwoli doskonale prowadzić szkoły, tak jak do tej pory. I to nie będzie żaden zamach na edukację domową – przekonywał.

Dyrektor **Jerzy Jakubczuk** z Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym w MEN zapewnił, że propozycja zostanie przekazana Minister Edukacji.

– Nie wiem, na ile możemy na ten moment uznać, że to jest wspólne stanowisko strony samorządowej. Jeżeli tak, to prosiłbym tutaj o jednoznaczną deklarację z państwa strony czy pozostałe korporacje samorządowe też popierają tę propozycję obniżenia wag w dół – mówił. – Oczywiście przedstawimy Pani Minister Barbarze Nowackiej te wnioski, które dzisiaj usłyszeliśmy w czasie posiedzenia zespołu. Nie wiem, jaka będzie ostateczna decyzja, czy te zmiany zostaną w zakresie wartości wag wprowadzone. Myślę, że w środę na posiedzeniu Komisji Wspólnej, będziemy mogli państwu przekazać, jakie jest stanowisko Ministra Edukacji w tym zakresie.

Pomysł skomentowała Unia Metropolii Polskich.

*– Unia Metropolii Polskich generalnie popiera taką propozycję, ale chcę zaznaczyć, że ona nas nie satysfakcjonuje, bo to nie chodzi tylko o wagi – mówiła **Agata Saracyn**. – Cała strona samorządowa postulowała już wielokrotnie o zmianę przepisów, dotyczących edukacji domowej i wzmacniamy ten przekaz. To nie chodzi tylko o wagę, ale o uporządkowanie tego systemu.*

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 22, lipiec 2025 11:01

Anna Dąbrowska

Odśloni: 1153

Ostatecznie ustalono, że resort wystąpi do KWRiS o wyrażenie zgody na wydanie opinii wiążącej do projektu rozporządzenia przez Zespół.

Inne tematy podjęte na posiedzeniu

Marek Wójcik, w czasie spotkania, podniósł kwestię tzw. „ustawy ukraińskiej” i środków na zadania edukacyjne dla dzieci i młodzieży z Ukrainy.

– Zaopiniowaliśmy tę ustawę pozytywnie, ale tylko pod warunkiem, że otrzymamy środki, które zagwarantują nam możliwość realizacji zadań – przypomniał – bo w stosunku do dzieci i młodzieży z Ukrainy te pieniądze nie są wliczane w potrzeby edukacyjne. I to jest około 300 mln miesięcznie. (...) Nas naprawdę nie interesuje, czy to będzie Fundusz Pomocy czy budżet państwa. Nas interesują po prostu środki niezbędne do tego, aby te zadania wobec dzieci z Ukrainy realizować. Z tego, co wiem, to ponad 2,5 mld zł już się znalazło do końca tego roku szkolnego, ale ja mam prośbę do pana ministra o to, abyśmy o ciągu dalszym rozmawiali jak najszybciej (...) Być może będzie „przedłużka” Komisji Europejskiej co do wsparcia dla uchodźców z Ukrainy poza 4 marca 2026 r. i być może to będzie już niedługo, ale my tę kwestię musimy uzgodnić. Dlatego, że nie ma możliwości, aby jakiegokolwiek wsparcie dla dzieci z Ukrainy, które rozpoczną edukację we wrześniu tego roku, kończyło się 4 marca 2026 roku.

Przedstawiciel strony rządowej zapewnił, że prace dotyczące tych kwestii są na końcowym etapie.

– My rzeczywiście, jako Ministerstwo, czynimy starania o zwiększenie kwoty potrzeb oświatowych, jeżeli od 1 stycznia 2026 r. miałyby nastąpić zmiana finansowania z obecnego funduszu pomocy na rzecz finansowania w ramach kwoty potrzeb oświatowych – mówił. – (...) Propozycja zmiany finansowania pojawiła się kilka dni temu przed posiedzeniem Stałego Komitetu Rady Ministrów, więc jeżeli – a wszystko na to wskazuje, bo takie było rozstrzygnięcie Komitetu Stałego – do końca 2025 r. będzie finansowanie w ramach funduszu pomocy, to te środki będą ujęte w planie finansowym funduszu na okres do końca grudnia 2025, natomiast w przypadku przejęcia finansowania tych uczniów-uchodźców z Ukrainy w ramach potrzeb oświatowych, to wymagać będzie zwiększenia kwoty potrzeb oświatowych, bo obecnie w tej kwocie to zadanie nie jest ujęte i czekamy na decyzję Ministra Finansów w tym temacie.

Burmistrz **Anna Grygierek** zwróciła się z pytaniem o stan prac nad rozwiązaniami dotyczącymi rozliczania godzin nadliczbowych. W odpowiedzi resort zapewnił, że prace te są prowadzone przez zespół w Ministerstwie, przygotowujący szerszą zmianą przepisów Karty Nauczyciela. Na ten moment ich projekt nie jest gotowy.

Kolejne posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu odbędzie się 22 lipca.